

Debata o eventualnoj štetnosti vakcina vodi se već godinama, neki stručnjaci podržavaju, neki osporavaju korisnost vakcina, dok je vakcinacija dece u Srbiji obavezna po zakonu.

Vakcine koje se kupuju

U većini zapadnoevropskih zemalja lista obaveznih vakcina znatno je duža nego kod nas i podrazumeva zaštitu od 14 uzročnika bolesti. Većina tih vakcina registrovana je i u našoj zemlji, ali se ne nalaze na listi obaveznih vakcina, pa roditelji moraju sami da ih plate, ukoliko žele da zaštite svoju decu.

To su vakcine:

→ Rota virus (izaziva dijareju, povraćanje, povišenu temperaturu)

→ Pneumokoke (upalu uha ili sinusa, a u težim slučajevima i meningoitis, zapaljenje spoljašnjih ovojnica mozga, kao i sepsu i upalu pluća)

→ Hepatitis A (zarazna žutica, bolest prijavih ruku)

→ Virus varičele (ovčje boginje)

→ Meningokoke (najčešći uzročnik meningitisa kod dece starije od dve godine)

→ Virus influence (sezonski grip)

2000

PREDŠKOLACA GODIŠNJE
SE NE VAKCINIŠE
OBAVEZNIM VAKCINAMA,
JER SU RODITELJI TAKO ODLUČILI

Podaci ukazuju da se svake godine dve hiljade predškolske dece, na primer, ne vakciniše obaveznim vakcinama, a roditelji takvu odluku donose samonicitativno,

na osnovu informacija i ličnih ubeđenja. Pisanje ovog teksta nema tendenciju da ide u prilog bilo kojoj od opcija, niti da roditeljima sugerise odluku.

Tekst sadrži informacije o tome od kojih bolesti vakcine štite, kao i kada se koja dobija, što za čitaoce "Bilja i zdravlja" objavljava pedijatar dr Hibnijeta Apuk, iz Doma zdravlja "Vizim".

Stvaranje otpornosti

- Jačanje imuniteta i stvaranje otpornosti na teške zarazne bolesti predstavlja sruštinu vakcinisanja. Zahvaljujući vakcinama mnoge zarazne bolesti su iskorenjene ili je smanjen broj oboljelih. Kada se vakcina da detetu odbrambeni sistem reaguje na sadržaj vakcine kao uzročnika bolesti. Počinje proces stvaranja otpornosti na mikroorganizam koji se sastoji u stvaranju antitela, ali i "uvežbavanju" pojedinih imuno-

3 M M R (protiv malih boginja, zaušaka i rubeole) daje se posle navršenih 12 meseci.

1 Zdrave bebe u porodilištu dobijaju dve vakcine - BCG vakcinu i prvu dozu v a k -

PODSETNIK

- Obavezne vakcine:
 - Protiv tuberkuloze
 - hepatitisa B
 - difterije
 - tetanusa
 - velikog kašla
 - malih boginja
 - zaušaka
 - rubeola
 - dečje paralize
 - protiv bakterije hemofilus influenzae

cine protiv hepatitisa B. Druga doza protiv hepatitisa B sprovodi se mesec dana posle prve doze, a treća doza pet meseci posle druge (šest meseci posle prve doze).

2 Di-Te-Per, HiB i polio vakcina daju se u trećem mesecu, a još dve doze sa razmakom od 4-6 nedelja, odnosno ukupno tri doze u prvoj godini života i revakcinacija 12 meseci od treće doze.

3 M M R (protiv malih boginja, zaušaka i rubeole) daje se posle navršenih 12 meseci.

loških ćelija za borbu protiv prouzrokovaca bolesti. Vakcina treba da "nauči" imuni sistem da prepozna mikro-napadače, tako da ako nekada stignu u organizam budu uspešno odstranjeni. To je suština imunizacije i njena svrha.

Kalendar vakcinacije

Kalendar sistemske imunizacije predstavlja redosled davanja određenih vakcina u odnosu na uzrast, kaže dr Apuk i objašnjava da je našim kalendarom obavezne imunizacije predviđeno vakcinisanje dece protiv tuberkuloze, hepatitisa B, difterije, tetanusa, velikog kašla, malih boginja, zaušaka, rubeola, dečje paralize i ACT HIB vakcina - protiv opasne bakterije hemofilus influenzae.

Ne odričite se LAKO vakcina!

Polivalentne

- Vakcine se sastoje od oslabljenih ili "iseckanih" mikroorganizama (virusa ili bakterija), a tako su napravljene da ne mogu da izazovu infekciju ali pomažu odbrambenom sistemu organizma da nauči da se bori sa izazivačima zaraznih bolesti. Sa osavremenjivanjem farmako-tehnoloških postupaka dobijene su "čiste" vakcine što je značajno smanjilo pojavu neželjenih efekata imunizacije. To su tzv. mrtve ili polivalentne vakcine. Kod nas su registrovane kombinovane petovalentne vakcine: Pentaxim i Infrix IPV plus HiB. Ove vakcine sadrže Di-Te-Per-Polio-HiB u sebi. Registrovan je i Infrix hexa (koji pored nabrojanih pet sadrži i hepatitis B vakcincu).

Osim njih postoje i polužive vakcine, koje mogu dati neželjene efekte, lokalne reakcije na mestu uboda: otok, crvenilo, bol što obično doveđe do nervozne i "kenjkavosti" beba, kao i do rasta temperature nekoliko dana - objašnjava dr Apuk.

Program imunizacije može da se nastavi i posle predškolskog uzrasta, a naša sagovornica kaže:

- Imuni sistem je veoma složen i organizovan si-

stem sačinjen od biohemijskih procesa i supstanci. Zato je potrebno "osvežiti pamćenje" odbrambenog sistema i ponavljati iste vakcine da bi se došlo do potpune imunizacije. U 7. godini, pred polazak u školu, deca dobijaju drugu revakcnu DiTe, polio i MMR. U 14. godini dobijaju treću revakcnu dT (vakcina protiv difterije i tetanusa, koja se daje u uzrastu od 7. do 14. godine) i polio.

Jasna Jovanović

